

Реч уредница

У оквиру издавачке делатности Етнографског института САНУ од 2015. године покренут је темат из области миграција који излази као трећа свеска Гласника Етнографског института САНУ. До сада су објављена три броја. Пред читаоцима је четврти темат о миграцијама у којем се разматрају: транснационалне миграције, миграције и дијаспора, миграције и етницитет, као и евроинтеграције. У фокусу већине текстова су савремене миграције и миграцијски токови, као и проблеми који чине окосницу државних и интернационалних политика, али и они који се тичу друштвене мобилности и свакодневице живота у средини пријема. Миграцијски процеси се посматрају у оквиру конкретних простора и садржинских оквира, као и у вези са глобалним друштвеним појавама, што подразумева шири дијапазон посматрања, увида и упита. Миграције јесу трансфери искустава, перцепција, рефлексија свакодневице и геостратешких позиционирања, те, у том смислу, оне нису научни тренд, већ истраживачки тоталитет акумулације (са)знања и неискрпни континуитет праћења друштвених појава.

У овом темату, као и у претходним, текстови се баве како теоријским постулатима истраживања миграција, тако и конкретним истраживачким темама (студије случаја), односно *етнографијом појединачног*. Марта Стојић Митровић анализира и даје преглед антрополошких теорија о миграцијама које су неопходне да би се методолошки и истраживачки обрадиле и сагледале поједине појаве и проблеми у вези са миграцијама и постмиграцијским ситуацијама. Радови који се баве темом емиграцијских процеса и дијаспором заснивају се на етнолошким и антрополошким истраживањима на различитим локацијама (Немачка, Аустрија, Хрватска, Македонија итд.). Њихову окосницу чине наративи и интервјуи на основу којих се прате културно-аматерски ангажмани као вид перформативних активизама емиграната у Бечу (Драгана Антонијевић и Милош Рашић), као и животне приче уметника досељених у Париз у другој половини двадесетог века (Петрија Јовичић). Акценат је и на актуелним темама у вези са истраживањима транснационалних миграција, као што су здравствена заштита азиланткиња (Уршула Липовец Чеброн и Леа Бомбач) и интеграција избеглица посредством фудбала у Хрватској (Рахела Јурковић). Динамика начина и механизма демонстрирања друштвеног статуса и престижа у условима транснационалних миграција сагледава се на примеру Албанаца у Македонији (Ивајло Марков). Путем лингвистичких транаскрипата и наратива избеглица бошњачке националности у Берлину осветљава се улога личних друштвених мрежа у миграцији (Марија Мандић). Процес интеграције избеглица као регионални проблем проистекао из турбулентног периода 90-их година двадесетог века, сагледан је и са аспекта предузетништва у Србији (Јелена Предојевић-Деспић, Весна Лукић). Миграције и евроинтеграције покрећу нова питања о политикама идентитета и перцепцијама у конструисању *слика* сличности и диференцијација. Марија Брујић покреће

питање – како се обликују и усаглашавају различите културне вредности, перцепције и искуства, и то из угла држављанки појединих европских земаља које су изабрале да живе у Србији. Корелација етницитет – миграције сагледава се на примеру Галипољаца у Пехчеву (Мирјана Павловић), као и на основу анализе утицаја миграција на брачну хомогамију/хетерогамију код Горанаца (Јадранка Ђорђевић Црнобрња).

Радови објављени у темату доприносе настојању да се миграције проблемски обраде и да се сагледају савремене научне тенденције у њиховом истраживању.